

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP

X. évfolyam 113. szám

Hétfő

Debrecen, 1940 május 20

A Maginot-vonal egy hatalmas páncélerődjét elfoglalták a feltartóztathatatlanul előrenyomuló német csapatok

Páris lakossága a kudarcok miatt közel áll az összeomláshoz — A versaillesi szerződésben elszakított területeket visszacsatolták Németországhoz

Nem lehet szó béketárgyalásokról addig, míg Németország teljessé nem teszi győzelmét Száztizezer foglyot ejtettek eddig a németek

A védő főparancsnoksága közli, hogy Walcheren szigetén megtörték az utolsó ellenállást is s ezzel egész Hollandia valamennyi szigetével német kézen van.

Észak Belgiumban csapataink Antwerpennek egy külön jelentésben már közölt bevételét után az állandóan harcoló ellenséget mindtovább szorítják nyugatra. Antwerpenről nyugatra átkeltünk a Scheldén. Brüsszeltől nyugatra elértük a Dendro-szakaszt.

Maubeuge és La Fere között folytatjuk a támadást. Csapataink átkeltek a Sambre és a Oise folyón, Le Cateau és a Saint Quentin német kézben van. A déli szárnyon heves harcok közben elértük a Laontól északra fekvő vidéket, valamint az Aisne folyót Rethelnél, a Montmédytől északnyugatra vívott harcok során elfoglaltuk a Maginot-vonal 505. számú hatalmas páncélerődjét.

A foglyok száma és a zsákmány mennyisége egyre növekszik. Eddig, nem számítva a holland hadsereget, 110.000 foglyot ejtettünk

és sok löveget zsákmányoltunk, amelyek között 28 cm-esek is vannak.

A léghaderő hatékonyan támogatja a hadsereg előrenyomulását. A francia belga partok előtt bombalátással elsüllyesztettünk egy 6000 tonnás kereskedelmi hajót, egy torpedórombolót pedig megrongáltunk.

Az ellenség 147 repülőgépet vesztett. Ezek közül 47-et légi harcban 13-at léghárító ágyúkkal lőttünk le, a többit a földön pusztítottuk el. Huszonhét saját repülőgépet elűnt.

Norvégiában a narviki csoport, amelyet a léghaderő támogat, még mindig folytatja súlyos védekező harcát. Itt elsüllyesztettük egy 1500 tonnás kereskedelmi hajót és egy 6000 tonnás szállítóhajót.

Ellenséges repülőgépek újból bombatámadást intéztek az észak-német tengerpart mentén és Nyugat-Németországban fekvő több város ellen. Katonai pontokat nem találtak el. (MTI.)

—o—

Nagy csata tombol a Sambre felső folyásánál

Páris, május 19. A német nyomás továbbra is hevesen érvényesült egész szombaton — főként Landrecies és Guise között. Maubeugtól némileg nyugatra, vagyis a csatának kellős középpontjában. A németeknek sikerült ezen a vidéken kisebb előnyomulást elérniük. A szövetségesek balszárnyán Észak-Belgiumban a francia-belga-angol csapatok jelenleg hadászati mozdulattal hajtának végre, amelynek kialakulását teljes titokban tartják. Csupán csak annak megjelölésére szorítkoznak, hogy a mozdulat ne hézások nélkül folyik. Ott, ahol a Sambre és az Oise közötti csatortna eléri a Sambre felső folyását, nagy csata tombol. A németek itt nagy tömeggel támadnak

és a repülők, valamint a tüzérség hatalmas támogatása mellett igen sok csatakosít vetnek harcba.

Szombaton itt késő estig egész nap dulta csata. Hajnalban ugyanolyan nagy arányokban folytatódott.

A németek mindig ugyanazt a taktikát követik. Csatakosít bevetésével rést vágnak, majd a rést belevetik teljes erővel a gyálságot.

Közben a csatakosít leggyőzőbb formában előretörnek, igyekeznek a rést kitágítani és az ellenséges csapatok hátában felbukkanva kényszerítik ezeket, hogy oldalt visszavonulva szabadítsák ki magukat az átkarolásból. A támadás ilyenformán lökészerűen nyert

tért és egyik lökés a másikat követi.

Sedantól keletre, Svájcig nyugalmat jelentenek a franciák. (MTI)

„Páris lakossága közel áll az összeomláshoz“

[Róma, május 19.]

A Messaggero párisi tudósítója jelentése szerint a fővárosban ugyanolyan pánikhangulat vált urrá, mint 1870—1871-ben és 1914-ben. A lakosság tisztába jött az igazsággal — folytatja a tudósító, — hogy a németeknek a francia fővárost fenyegető előnyomulása a Páris kapui elé viszi a háborút.

A tudósító megemlíti, hogy utcai torlaszokat emeltek, segédkötelékeket szerveztek és valamennyi kórházat előkészítették a sebesültek tízezreinek befogadására. Ezenkívül felszólították a lakosságot, hogy takarékoskodjék az élelmiszerekkel. Sok élelmiszertürelmet bezártak.

„A lakosság, amelyet már a kudarcba fulladt norvég hadjárat és Hollandia megadása súlyos meg-

próbáltatásoknak tett ki, közel van a teljes összeomláshoz“ — hangsúlyozza végül a tudósító.

A Popolo di Roma így ír: Mindannyiszor, ahányszor Franciaország veszélybe kerül, minisztereknek nincs többé nyugtuk. Miközben Párisban egyre jobban hallatszik az ágyudőrej, Reynaud miniszterelnöknek át kellett alakítania kormányát. Minthogy saját tekintélyében már nem biztos, segítségül hívta a 85 éves Petain tábornagyot és átadta a belügyi minisztériumot Mandelnak azzal az ürüggyel, hogy „Clemenceau tanítványa“. A nagy politikusokban való hiány arra kényszerítette a francia miniszterelnököt — fejezte be a lap. — hogy dicsőséges árnyakat támasszon fel újra. (MTI)

—o—

Visszacsatolták Németországhoz az elszakított területeket

Berlin, május 19.

A Vezér 1940. május 18-án a következő rendeletet hozta:

A versaillesi békeparancs folytán a német birodalomtól elvett és Belgiumba bekebelezett területek ismét német kézen vannak. Belőle Németországgal mindig is kapcsolatban maradtak. Eppen ezért átmenetileg sem kell ezeket ellenséges megszállt területeknek tekinteni s velük úgy bánni. Ezért

már most elhatározom:

1. A versaillesi parancs folytán a német birodalomtól elszakított Eupen, Malmédy és Moresnet ismét szerves részeivé váltak a német birodalomnak.

5. Az említett területek a Rajna tartományba (Aachen kerület) oszlatnak be.

3. E rendelet megvalósítására vonatkozó határozmányok jogát fenntartom magamnak.

Németország nem hajlandó béketárgyalásokra

Kopenhága, május 19.

A Berlingske Afton-Avis berlini tudósítója legújabb cikkében a következőket írja:

A jelenlegi katonai helyzet természetesen titokban folyó béke-

tárgyalásokról szóló híresztelésekre adott okot, noha ezek a híresztelések teljesen ellentétben állnak a nyugati hatalmak hivatalos megnyilatkozásaival és Gamelin tábornok fellívásával.

Tüzesetbejelentés

A tűzkár ellen biztosított vagyontárgyaikat ért minden tüzesetet a tűzvizsgálat megtartása céljából a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál azonnal jelentésükbe, mert ellenkező esetben a tűzvizsgálat meg nem tartható, ennek hiányában pedig a biztosító intézetek által a kárösszeg felvételéhez megkívánt ártatlansági bizonyítvány ki nem adható.

HÉV. engedély meghosszabbítása

A Debreceni Helyi Vasút r. t. részére engedélyezett Széchenyi-utcai autóbusszjáratok engedélyokiratát f. évi március hó 7-től számított 6 hónapi időtartamra a jelenleg letétben lévő feltételek mellett a módosítással hosszabbított meg, hogy az érdekeltek utasközönség óhaját teljesítve a Zelemér és Huszár utcák keresztezésénél egy új feltételek megállóhelyet engedélyeztem.

Polgármester.

Földrengés volt Kaliforniában

A kaliforniai Elcentroban és a környékén heves földrengést észleltek. Több ház összeomlott, a távbeszélő és távíróvonalak megsérültek. Eddig három halálos eset és több sebesülést jelentettek.

A földrengést a budapesti Földrengési Obszervatórium készülékei is jelezték. Eszerint május 19-én 5 óra 59 perc 41 másodperckor távoli erős földrengés volt, amelynek félszáz kilométer távolságban lehetett. A műszerek legnagyobb kilengése 8 mm. volt. A földmozgás Budapesten két órán át tartott.

"Hogyan készül a jó kávé?" Mi sem tereszesebb, minthogy a jó kávéfőzés első követelménye a válogatott minőségű pörkölt kávé — legyen az babkávé, akár jófajta malétkávé. — De amint a leves is kívánja a sót, éppen úgy kívánatos a jó kávéanyagot FRANCK kávékészítővel együtt elkészíteni. Végül hozzájárul a kávé kiválóságához az is, ha gondtal és szeretettel főzzük. Csak akkor lesz a kávé zamatos, finoman illatozó és aranyosbarna színű!

VIG-MOZI

Két izgalmas film egy műsorban!
I. A finn-orosz háborúnak megrázó eseményei magyarul beszélő hangosfilmen:

Finrország lángokban

II. A lélekzetelállító izgalmas világfilm a:

Tűz az óceánon

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 óra.

Véres verekedés lett a kártyázás vége

Gyergyák József irodaaltiszt a Simonffy utca 11 szám alatti lakos vasárnap elment kártyázni a Rákóczi utca 8 szám alatt lakó barátjához. A kártyázás már jó ideje tartott, amikor valami miatt a kártyások összeveszttek. A hangos

szóváltásnak verekedés lett a vége s valaki Gyergyákot orronvágta úgy, hogy az orrán és az orra feletti homlokreszen zuzódást szenvedett. A verekedés sérültjét a mentőorvos részestette elsősegélyben. A vizsgálat folyik.

Vasárnap tartják meg a Hősök emlékünnepélyét

A Hősök emlékünnepéje május 26-án lesz. Az ünnepély előkészítésére és rendezésére a város polgármestere egy bizottságot kért fel. A bizottság megállapította az ünnepély rendjét. Ez a következő istentiszteletek. A felekezettek templomaiban ünnepi istentiszteletek lesznek.

A Magoss György-terti emléktáblák megkoszorúzása 8 óra 30 perckor kezdődik.

Ünnepély a Stadionban. Kezdetre 10 órakor.

A debreceni összes dalárdák összkara az ünnepély kezdetén a Nemzeti Hírszékgyet, a végén a Szózatot énekl.

Az ünnepi beszédet dr. Kiss József tankerületi főigazgató mondja.

A debreceni középiskolák tanulói 1—1 stafétafutó csapatot állítanak ki és egy egy koszorút visznek a Stadionból a Hősök temetőjébe.

Ünnepély a Hősök temetőjében. Ezt az ünnepélyt a debreceni tűzharcos főcsoport rendezi. Kezdetre akkor lesz, amikor a Stadionból kiinduló stafétafutók a Hősök temetőjébe érkeznek. Ennek előre látható időpontja 10 óra 30 perc.

A honvédség, Debrecen város, valamint a jelentkező hazafias egyesületek és a stafétafutók az emlékművet megkoszorúzzák.

Ünnepély az országzászlónál. — Délután 5 órakor a Máv. műhely munkássága órsége fog állítani az Országzászlóhoz.

Folytatódnak az éjszakai angol légitámadások

London, május 19.

A légügyi minisztérium közli: „A királyi légi haderő bombavetői további sikeres hadműveleteket végeztek az ellenség összekötő vonalai és támaszpontjai ellen.

Észak-Franciaországban napközben az ellenség csapatait és átlépőpontjait támadták. Éjszaka hevesen bombázták Belgiumban az ellenség által használt utakat és vasuti csomópontokat.

A vasárnapra virradó éjjel a királyi légi haderő repülőgépei Németországban igen nagy területen végeztek műveleteket és súlyos bombákat dobtak le több katonai célpontra.

Három repülőgépünk nem tért vissza.

Sedan vidékéről érkezett jelentések szerint a németek védelmi állások építésébe kezdtek ezen a vidéken. (MTI)

Német aknák zárják el a délafrikai vizeket

A német sajtó méltatja a német haditengerészetnek azt a rendkívüli teljesítményét, hogy aknákat helyezett el a délafrikai vizeken. A Berliner Börsenzeitung is hangsúlyozza, hogy ez az aknara-

kás, bármennyire dicsekszik Anglia a tengere fölötti uralommal, a német partoktól nem kevesebb, mint 6500 tengeri mérföldnyire történt.

„A német aknák” — írja a lap,

Most jelent meg

dr. DULIN ELEK miniszteri tanácsosnak, a m. kir. miniszterelnöki sajtóosztály helyettes vezetőjének h e z a g p ö t l ő k ö n y v e:

A Hatályos Magyar Sajtójog

A R A: című nagyszabású munka a megfelelő magyarázatokkal a Sajtókamara kiadásában. — Ez a mű nemcsak a sajtót és a jogásztársadalmat érdekli, hanem azokat a vállalatokat és intézményeket is, amelyeknek bármilyen kapcsolatuk van a sajtóhoz.

5 PÉNGŐ.

„most megnehezítik az angol hadihajóknak annak a feladatának a teljesítését, hogy biztosítsák a délafrikai vizeken a tengerentúli angol utánpótlást, amely pedig Angliának Skandináviától, a Keleti tengertől és Hollandiától történő elszigetelése folytán különösen fontosá vált és amelyet amúgy is megnehezített az angol kereskedelmi tengerészetnek a Szuézi csatornától a Jöreménység fokához való áthelyezése.

Az „Augustus” útja

Az „Augustus” olasz személyszállító hajó felszedte horgonyát és 1500 utassal a fedélzeten Földközi tengeri utra indult. A hajó több olasz és külföldi kikötőben megáll azután Triesztből Amerikába fog indulni.

Hirdetmény

Felhívja a városi adóhivatal az érdekelteket munkaadókat, hogy a gazdaságukban, gazdasági gépek mellett, a gazdasághoz tartozó ipari melléküzemben foglalkoztatott mezőgazdasági cselédeket, gépmunkásait, időnyomunkásokat (u. n. som más munkásokat, gazdasági nyári cselédeket) nemre és korra való tekintet nélkül az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél az 1900: XVI t. c. 8 §-a alapján kötelező balesetbiztosítás, a cselédváltoztatást átírás végett a cselédkönyv, illetve munkaszerződés bemutatása mellett a munkavállaló szolgálatba lépésétől számított 15 nap alatt jelentéské be a hozzájárulási díj azonnali befizetése mellett.

Gazdasági cselédnek tekintendők nemre és korra való tekintet nélkül azok a cselédek, akik gazdasági munka végzésére szerződtek legalább egy hónapra vagy egy hónapot meghaladó időre, személyes és folytonos szolgálat teljesítésére.

A gépmunkásokat a géptulajdonos köteles biztosítani még akkor is, ha másnak a gazdaságában végeztek munkát és a gépmunkásokat a munkavállalató gazdák fogadják fel. A gépmunkások biztosítása a próbacseplés idejére is kötelező. Biztosítás kötelezettsége alá tartozik a munkabér nélkül dolgozó társceseléd, a segítő családtag is. A gépmunkások biztosítása általányszerződés kötésével is eszközölhető.

Az a munkaadó és géptulajdonos, aki a balesetbiztosítási és díjfizetési kötelezettségét elmulasztja, úgy a gazdaságában, üzemében történő baleset esetén az 1902: XIV. tc. 24. §. illetve az 1912: VIII. tc. 5 és 12 §-ai alapján kártérítési felelősséggel tartozik, mulasztása a kihágási eljárás jogkövetkezményét vonja maga után. A hátralékos díj közadók módjára fog behajtajni.

A városi szennyvíztisztító telepen több ezer szekér szennyvízűledék trágya kerül értékesítésre. Ára a helyszínen szekerenként, szabadkodás mellett 2 (kettő) pengő. A trágya kiválóan alkalmas rétek, legelők és szőlők trágyázására, valamint szikfoltok javítására. Az eladást a helyszínen Mészai Lajos a szennyvíztelep felügyelője eszközli.

Elütötte a Mateosz-autó

Kise Lajos tetőfedő segéd, debreceni Dévai utca 50 szám alatti lakost súlyosabbtermészetű szerencsétlenség érte. Az uttesten haladt keresztül s közben nem vette észre, hogy egy Mateosz autó közeledik. A tehergép elütötte Kisét

aki a jobb fülén szenvedett sérüléseket. A sérültet a mentők részesítették elsősegélyben. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel felelősség.

Uj helyiségben a Bőde-cég

A Bőde Gyula hentesárugyár a Csapó utcáról a Piac utca 9 szám alatti új helyiségébe költözött, s már a szombati napon itt szolgáltat ki a vevők százait. Bőde Gyula egy fővárosi nivóju hentesüzletet nyitott meg mindenki legnagyobb meglepetésére, el lehet mondani, hogy ahhoz hasonló nincs nemcsak Debrecenben, de az egész Tiszántulon. Az újlet új de az

áru a régi minség. Az országosan ismert hentesárugyárakélmények színe-java van az új üzletben felhalmozva s a vásárló közönség a megnyitás napján ott tolongott az új üzletben, úgyhogy a nagy személyzet alig tudta kiszolgálni a vevőket. Rekordforgalom volt. Bőde Gyulának és feleségének sokan gratuláltak az új üzlet megnyitása alkalmából.

Valamennyi városban óvóhelyeket kell létesíteni

A légvédelmi törvény alapján a közelmúltban sor került a légvédelem és légoltalom különböző feladatköreinek szabályozására. Szükségessé vált ezért a lakóházi légoltalom valamennyi kérdésének egyéges szabályozása. A Budapesti Közlöny május 19-iki, vasárnap számában jelent meg a honvédelmi miniszter rendelete, amely

az ország valamennyi városa és néhány községnek beépített területén fekvő házaira kötelezővé teszi az óvóhelyek (szükségóvóhelyek) építését és felszerelését és a bérházak légoltalmi szervének felállítását, valamint kimondja azt, hogy a lakóházak és a lakóház légoltalmi szervezetét bizonyos előírt felszereléssel kell ellátni.

Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő európai híré!

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratartalom eredményes fürdő, ivó- és belélegzőkurák. A szoboszlói GYÓGYVIZ és a szénássavval telített „HAJDÚVIZ” mindenütt kapható. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78 fokos sós, jódos, brómos, hidrocarbonátos hévízve táplálják. 3000 liter forróvíz percenként.

Magyar és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál az Igazgatóság

Gazdák figyelmébe

A köntösgáti északi legelőn a legeltetési idény folyó évi május 20-ik napján kezdődik és folyó évi október 31-ig tart.

A hajtócédulákat a legelőbér (fejőstehenenként 41 pengő) előzetes befizetése ellenében a városi számvonosság, Városháza I. em. 10 számú szobában folyó évi május 20-tól kezdődőleg adja ki a jelentkezés sorrendjében.

Az első 3 napon, tehát május 21-ig bárki csak egy fejős tehenét válthat ki hajtócédulát. A következő napon, tehát május 22-től kezdve válthatnak hajtócédulát

1-1 darab fejős tehenük után azok is, akik a köntösgáti déli legelőre, vagy fűzfacsőszházi legelőre egy darab fejős tehenük után már hajtócédulát váltottak, azonban lakásuk fekvése miatt inkább az északi legelőre óhajtják fejős tehenüket kihajtani.

Ugyancsak május 22-től kezdve a második, vagy további fejős tehenre is váltható hajtócédula mindaddig, míg az 50 darab fejős tehenre megállapított létszám betelik.

Szerdán lesz a Dóczy tornaünnepélye

A debreceni Dóczy ref. leánygimnázium május 18, szombat délutánra tervezett tornaünnepélye a rossz időjárás, eső miatt elmaradt. A tornaünnepélyt május 22-én, szerdán tartják meg.

AKIKNÉL a szükséges testmozgás hiányzik és ezért a szokványos bélrekedés, megzavart gyomormozgás és teljes étvágytalanság esete áll fenn, igyanak reggelenként felkeléskor egy kis pohár természetes FERENC JOZSEF keserűvizet mert ez lényegesen hozzájárulhat ezen rendellenességek megszüntetéséhez. Kérdezze meg orvosát!

Változatlanul!

Illatszert * Festék Takarítási cikkek
 Fiók: CSAPO UTCA 17. szám.

Seyss Inquart lett Hollandia biztosa

A Vezér Seyss Inquart birodalmi minisztert a megszállt holland területek birodalmi biztosa névezte ki a német csapatok védelme alatt álló holland területek közrendjének és közéletének biztosítása végett. A birodalmi biztos a legfőbb kormányhatalmat gyakorolja a polgári közigazgatásban és közvetlenül a Vezér alá van rendelve Rendeletei végrehajtására és a kormányzás gyakorlására igénybe ve-

heti a holland hatóságokat. A hollandiai katonai felségjogokat az ottani német véderőparancsnok gyakorolja, akinek épügy, mint a véderőrszerek főparancsnokainak, jogában áll oly intézkedéseket fogantatosítani, amelyek katonai feladatának elvégzése és a katonai biztonság céljából szükségesek. A Hollandiában fennálló jog érvényben marad, amennyiben az összeegyeztethető a megszállással. (MTI)

Bordeauxba menekül a francia kormány

Milánó, május 19. A Stampa című lapnak a spanyol határról érkező jelentése szerint Bordeauxból érkező utasok arról számolnak be, hogy délnyugatfranciaországi nagyvárosban előkészületek vannak folyamatban a francia kormánynak Párizsból

való átköltöztetésére. A város összes szállói tele vannak északfranciaországi menekültekkel. Egy angol gőzös most hagyta el a kikötőt. A hajó állítólag a francia bank aranyának egy részét magával vitte Newyork felé. (NST.)

Az Egyesült Női Tábor honvédelmi nőgyűlése

Az Egyesült Női Tábor vasárnap délelőtt Szegeden honvédelmi nőgyűlést tartott, amelyre Szeged városába érkezett vitéz Keresztes Fischer Ferencné és vitéz Bonczos Miklósné,

A Városi Színházban megtartott gyűlésen Tukats Sándor dr. főispán üdvözlő szavai után vitéz Keresztes Fischer Ferencné mutatott rá arra, hogy a mai viszonyok között a nőknek törekedniük kell arra, hogy a férfiak helyét betöltsék.

Több felszólalás után magyaros ruhabemutató következett.

Vitéz Keresztes Fischer Ferencné többek között kijelentette:

— Külföldön már régen bekapcsolták a nőket a nemzetvédelembe. Magyarországon is meg kell indulnia tehát a női társadalom megszervezésének. A munkát megindítottuk és mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadták ezt a gondolatot. Épp ezért felhívtuk a női szervezeteket, hogy tömörüljenek közös táborba, mert a magyar asszonytársadalmat csak így szervezhetjük meg országosan a kor-

szertű női honvédelem szolgálatában. Az Egyesült Női Tábor vidéki körutja alkalmából ezuttal Szegeden tartott nagyszabású női honvédelmi napot s tovább folytatja azt a munkát, amelynek megvalósítását sok lelkes előkelő magyar asszony a honvédelem fokozása terén csul tűzött ki.

A POLLO FILMSZÍNHÁZ

EMIL JANINGS
 grandiózus alakításával
ROCH ROBERT

A nagy kutató és tudós életének lenyűgöző hatású regénye. A velencei nagydíjjal kitüntetett Tobis mestermű. Legújabb Magyar Világhíradó! És kizárólagos joggal csak nálunk METRO VILAGHIRADÓ! Előadások kezdete: 5, 7 és 9.

HUNGÁRIA

FILMSZÍNHÁZ
 BUDAPESTTELEGYIDŐBEN
 London és Páris 6 hónapra át egyfolytában műsoron volt szenzációja;

Örökké

(Törvény szerint a másé)
 A feloldozott szerelem felejthetetlen filmje.
 Főszereplők: MERLE OBERON és LA WRENCE OLIVER
 Legújabb Magyar Világhíradó!
 Előadások kezdete: 5, 7 és 9.

